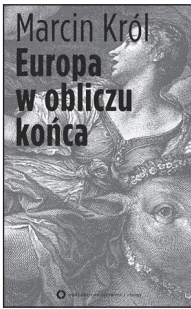

Marcin Król: *Europa w obliczu końca*

Warszawa: Wydawnictwo Czerwone i Czarne, 2012, 215 s.,
ISBN 978-83-7700-054-0

Europa w obliczu końca Marcina Króla to ważna książka. Przeszła niemal bez echa — jak zazwyczaj dzieje się w przypadku społecznej recepcji znaczących książek w minionych latach. Jest to zrozumiałe o tyle, że autor wskazuje na kilka mechanizmów, które leżą u podstaw powolnego, acz systematycznego pogrążania się Europy w kryzysie, bynajmniej nie tylko i nie przede wszystkim ekonomicznym. W żadnym sensie nie jest to książka z cyklu lamentacji, które raz po raz przetaczają się, zwłaszcza w ostatnich latach, przez prasę wysokonakładową.

Marcin Król, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, to autor wielu monografii, założyciel i długoletni redaktor naczelny czasopisma „Respublika”, które przez dekady — początkowo wydawane w drugim obiegu — kształtowało poglądy społeczno-polityczne elit intelektualnych naszego kraju.

W najnowszej monografii daje on wyraz przekonaniu, rzetelnie uzasadnionemu w omawianej publikacji, że mamy współcześnie w Europie do czynienia z kryzysem fundamentów kultury, wynikającym z okoliczności nierozwiązywania problemów w miarę ich pojawiania się, lecz przenoszenia na kolejną dekadę prawem eksploatacji doraźnych koniunktur. Kryzys ten jest głęboki, fundamentalny właśnie, gdyż dotyczy europejskiej tożsamości duchowej i intelektualnej, która stopniowo ustępuje bezrefleksyjnemu trwaniu — obcemu tejże tożsamości.

Książka składa się z dwóch części, będących próbami odpowiedzi na zadane w ich tytułach pytania: *Co się stało z nowożytnością?* i *Jak jest ze współczesnością?*

Przyczyn sygnalizowanego kryzysu autor upatruje w splocie czterech przenikających się wzajemnie zmian, które dokonały się w europejskim myśleniu

w kilku ostatnich stuleciach, a które omawiane są w kolejnych rozdziałach części pierwszej: 1. *Religia jako przesąd i Kościół odwrócony od świata*; 2. *Nacjonalizm i państwo narodowe przeciw uniwersalizmowi*; 3. *Przyjemność jako cel ludzkiego życia*; 4. *Demokracja przeciwko liberalizmowi i liberalizm przeciwko demokracji*.

Część druga to opis możliwych scenariuszy, jakie stoją przed nami w najbliższych dekadach.

Zdecydowanie rekomenduję tę publikację, zwłaszcza wszystkim tym, którym nie jest obojętny los cywilizacji, w której trwamy.

*Renata TRELA**

* Doktorantka w Instytucie Filozofii i Socjologii, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie.
E-mail: relare@gmail.com.